

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสประชาธิปไตยของโลกได้เข้าสู่ประเทศไทยทำให้ประชาชนรู้ถึงการที่ตนควรมีสิทธิเสรีภาพและมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น เพื่อผลักดันให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยเต็มใบ โดยประชาชนเชื่อว่าเป็นระบอบการปกครองที่จะนำพวกเขาไปสู่การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีสุด และตลอดไป ในที่สุดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญเมื่อพฤษภาคม 2535 นั้นนำมาสู่การปฏิรูประบบการเมืองของไทยอย่างเห็นได้ชัดโดยการเรียกร้องของประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง กระบวนการต่างๆ ของการกำหนดนโยบายของรัฐและอื่นๆ ได้รับการคำนึงถึงจนในที่สุดได้นำมาสู่การที่ประเทศไทยได้มีระบบการเมืองการปกครองที่จัดว่าเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นและกำลังพัฒนาเป็น “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” เนื่องจากมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มีเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (ถวิลวดี บุรีกุล, 2552: 3)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2550 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีหลักสำคัญเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้เป็นที่ประจักษ์ชัดเจนยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นทางการ มีภาระเน้นย้ำคุณค่าและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลอันเป็นหลักจรรยาบรรณ (สถาบันพระปกเกล้า, 2551: 3)

แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะส่งเสริมสนับสนุนเรื่องการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการแล้วแต่ทว่าจากสภาพปัญหาความเป็นจริงของสังคมไทย ที่ผ่านมารเราไม่ได้ส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เราได้แต่มุ่งเน้นการพัฒนาให้ทุนกับอำนาจรัฐเข้มแข็งเป็นสำคัญและทำให้ประชาชนของเราเป็นเพียงแค่ปัจจัยผลิตและปัจจัยทางการเมืองเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการเมืองของประชาชนซึ่งเป็นปัจจัยชี้ขาดอนาคตของการเมืองไทยในระยะยาวนั้นยังไม่เกิดประสิทธิผล การพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมไทยที่ผ่านมามีจึงไม่ได้ก้าวหน้าอย่างที่ควรจะเป็น เพราะที่ผ่านมามบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยที่จะทำให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในฐานะความเป็นพลเมืองนั้นไม่เคยเกิดขึ้นจริงจังและเป็นรูปธรรม ในสภาพความเป็นจริงประชาชนมีฐานะและแสดงบทบาทแก่ผู้ดูหมิ่น มากกว่าที่เข้ามามีบทบาทของประชาชนในฐานะพลเมือง การให้ความสำคัญในการสร้าง

เสริมความรู้ความเข้าใจทางการเมืองจึงเป็นแนวทางสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักในการเข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าจะเป็นผู้ชมและปล่อยให้บทบาททางการเมืองอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยประชาชนไม่สนใจไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองในการดำเนินงานของสภาพัฒนาการเมือง ด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยว่าอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใดและมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้สามารถคาดหมายทิศทางการพัฒนาประชาชนในระบอบประชาธิปไตยของไทยให้ดียิ่งขึ้นได้ กล่าวคือ ถ้าประชาชนในระบอบประชาธิปไตยมีระดับระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองสูงและมีความสนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ความหวังที่จะเห็นระบอบประชาธิปไตยของไทยพัฒนาก้าวหน้าย่อมมีความเป็นไปได้สูง ในทางกลับกันหากประชาชนในระบอบประชาธิปไตยยังยึดมั่นในค่านิยมแบบอำนาจนิยมและไม่สนใจที่จะมีส่วนร่วมในทางการเมือง ในอนาคตย่อมสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ย่อมเป็นการส่งสัญญาณให้รู้ว่ายังมีภารกิจอีกมากที่จะต้องกระทำเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของสังคมไทยให้ก้าวหน้าขึ้นต่อไป

การศึกษานี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะช่วยให้สามารถคาดหมายทิศทางการพัฒนาประชาชนในระบอบประชาธิปไตยของไทยให้ดียิ่งขึ้นได้ กล่าวคือ ถ้าประชาชนในระบอบประชาธิปไตยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อมีความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ความหวังที่จะเห็นระบอบประชาธิปไตยของไทยพัฒนาก้าวหน้าย่อมมีความเป็นไปได้สูง ในทางกลับกันหากประชาชนในระบอบประชาธิปไตยยังยึดมั่นในค่านิยมแบบอำนาจนิยม และไม่มีความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในทางการเมืองในอนาคตย่อมสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ย่อมเป็นการส่งสัญญาณให้รู้ว่ายังมีภารกิจอีกมากที่จะต้องกระทำเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทยให้ก้าวหน้าขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

สมมติฐานของการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับต่ำ
2. ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย
3. ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมืองส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย” ครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยและเพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวม

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ฐานะทางเศรษฐกิจ
- ฐานะทางสังคม

2.1.2 ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมือง ได้แก่

- การสื่อสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง
- การสื่อสารเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 5 ด้าน

2.2.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง

2.2.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

2.2.4 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง

2.2.5 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชน

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร

3.1.1 ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่

เน้นประชากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) และการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group) ประกอบด้วย ตัวแทนนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ตัวแทนสื่อมวลชน/ผู้สื่อข่าว ตัวแทนผู้บริหาร ข้าราชการและประชาชนในพื้นที่ศึกษา

3.1.2 ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่

ประชาชนทั่วไปจาก 76 จังหวัด โดยพิจารณาเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดที่มีกิจกรรมของสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองมากที่สุดในแต่ละภาค ภูมิภาค ละ 1 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด 5 จังหวัด ดังนี้

- 1) ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก
- 2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา
- 3) ภาคกลางตอนบนและตะวันตก ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์
- 4) ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 5) กรุงเทพมหานคร

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่

กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive random) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) รวมทั้งสิ้น 25 คน ดังนี้

- 3.1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร 5 คน
- 3.2 จังหวัดพิษณุโลก 5 คน
- 3.3 จังหวัดนครสวรรค์ 5 คน
- 3.4 จังหวัดสุราษฎร์ธานี 5 คน
- 3.5 จังหวัดนครราชสีมา รวม 5 คน

3.5.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วไปจาก 76 จังหวัด โดยพิจารณาเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดที่มีกิจกรรมของสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองมากที่สุดในแต่ละภาค ภูมิภาคละ 1 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด 5 จังหวัด โดยคำนวณจากสูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงด้วยวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) เปิดตารางหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร โดยคาดว่าสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 398 คน ดังนี้

1. ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา
3. ภาคกลางตอนบนและตะวันตก ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์
4. ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5. กรุงเทพมหานคร

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2558 – วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ข้อมูลที่มีอยู่ก่อนหน้านี้นี้หรือที่จะมีต่อไปอาจแตกต่างจากข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยสามารถกำหนดตัวแปรได้ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ฐานะทางเศรษฐกิจ
- ฐานะทางสังคม

1.2 ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมือง ได้แก่

- การสื่อสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง
- การสื่อสารเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 5 ด้าน

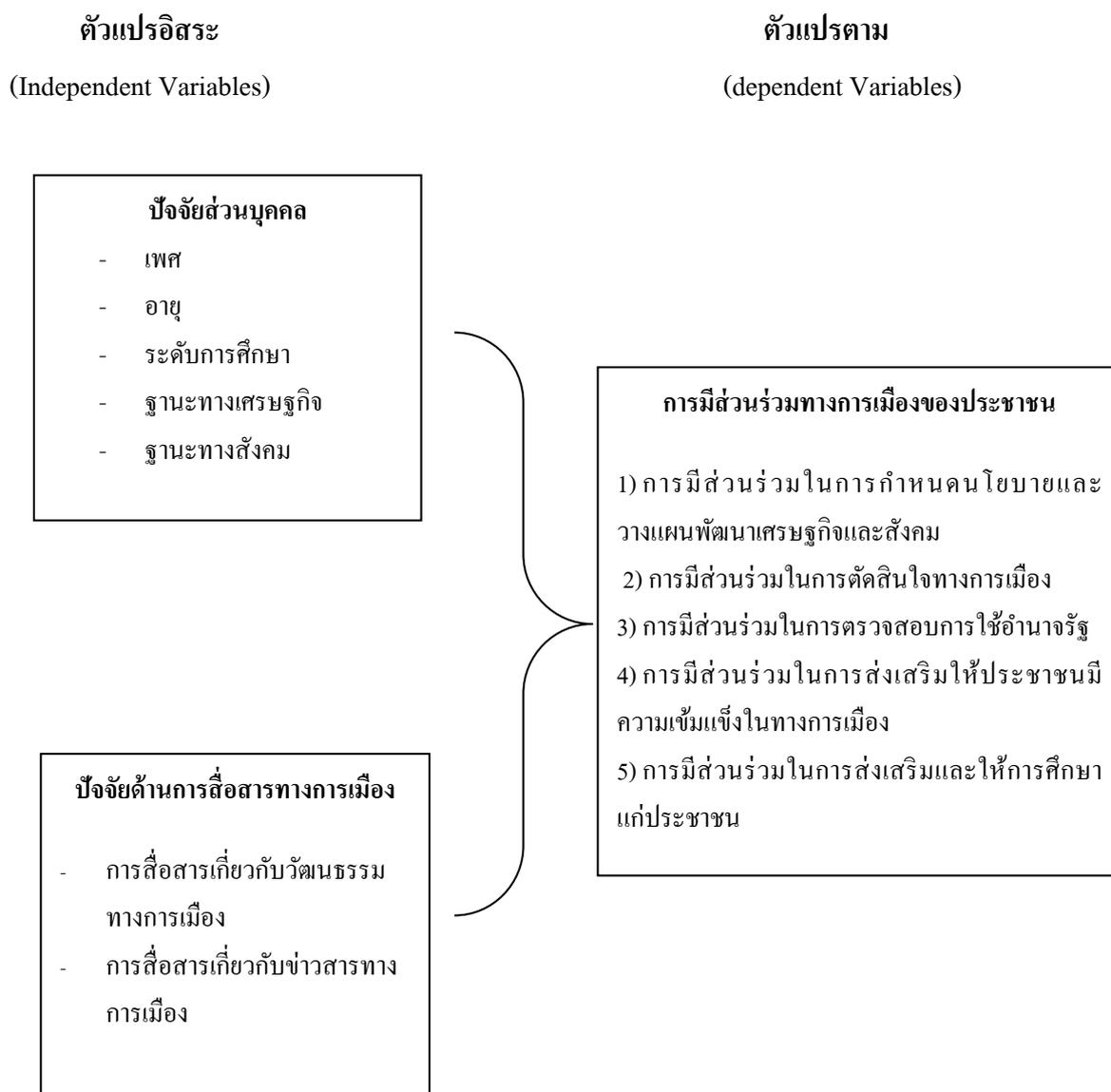
2.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

2.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง

2.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

2.4 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง

2.5 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าประโยชน์ที่จะได้รับมีดังนี้

1. ทราบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะช่วยเป็นแนวทางในการส่งเสริมระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

2. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยเพื่อการเสนอแนะแนวทางและมาตรการต่าง ๆ อันเป็นผลจากการศึกษาวิจัยนี้ที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนไทยทั้งหมดให้กว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญต่อเสถียรภาพของระบอบประชาธิปไตยของไทยในอนาคต

3. ผลวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์บ้านเมืองและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งในปัจจุบันดังเช่น องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาพพัฒนาการเมือง เป็นต้น เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อันเป็นแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ ที่จะช่วยให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยเข้มแข็งยิ่งขึ้น ตลอดจนการเสนอแนะแนวทางและมาตรการต่าง ๆ อันเป็นผลจากการศึกษาวิจัยนี้จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนไทยทั้งหมดให้กว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญต่อเสถียรภาพของระบอบประชาธิปไตยของไทยในอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประกอบด้วย

- 1) การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง
- 3) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
- 4) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง
- 5) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประกอบด้วย การสื่อสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองและการสื่อสารเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง

การสื่อสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง การสื่อสารที่เกี่ยวกับระบบทางความคิด ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยมและแนวคิดทางการเมืองที่สั่งสมมากับบุคคลแต่ละยุคแต่ละสมัย จนกลายเป็นแบบแผนแนวทางการปฏิบัติทางการเมือง โดยเป้าหมายคือการบรรลุผลประโยชน์ร่วมกัน ประกอบด้วย

- 1) ทศนคติ (Attitude) ของประชาชนเกี่ยวกับการกระทำ แบบแผนวิธีการปฏิบัติในทางการเมืองเช่น การเลือกตั้ง การหาเสียง เป็นต้น
- 2) ความเชื่อ (Ability) ของประชาชนที่มีต่อระบบการเมือง เช่น ความชื่นชมการปกครองระบอบประชาธิปไตย การยกย่องเสรีภาพ และความเท่าเทียมกันของคนในสังคม
- 3) ค่านิยม (Value) ของประชาชนเกี่ยวกับการร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การไปลงประชามติ การรับข้อมูลข่าวสารจากรัฐบาล เป็นต้น
- 4) สิ่งประดิษฐ์ (Artifact) ที่ประชาชนในแต่ละสังคมประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเช่น ประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญ รัฐสภา พรรคการเมือง เป็นต้น

การสื่อสารเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่เป็นไปตามสถานการณ์ที่น่าสนใจทางการเมือง ประกอบด้วย การรับรู้ข้อมูลความรู้ข่าวสารทางการเมือง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ระดับการสื่อสารทางการเมืองและประโยชน์จากการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

ปัจจัยภูมิหลัง หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัจเจกบุคคล อันเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางการเมือง การรับรู้หน้าที่ของพลเมือง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและฐานะทางสังคม